

Abstract

Project Code : RDG5510014

Project Title : Human Resource Development and Production in Health Services Towards Liberalization under AFAS

Director of the project : Professor Dr. Patcharawalai Wongboonsin

Email Address : patcharawalai.w@chula.ac.th

Project Duration : 15 months

The objectives of the project entitled “Human Resource Development and Production in Health Services towards Liberalization under AFAS,” are fivefold. They are: to review basic approach and framework of the liberalization of education services and cross-border movement of healthcare personnel, including medical practitioners and nurses, under ASEAN Framework of Agreement on Services (AFAS); to compare the production of Thai medical practitioners and nurses with that in other regional competitors, i.e. Singapore and the Philippines; to analyze pull factors affecting the in-flows of foreign medical practitioners and nurses into Thailand, as well as, identify push factors affecting the emigration of Thai medical practitioners and nurses to other ASEAN countries; to examine the preparations and curriculum of training institutions for the liberalization of education and healthcare services; and to give policy recommendations for such training institutions to deal with changes in healthcare labor market especially in the context of the liberalization of education and health services under ASEAN Economic Community (AEC).

The study finds liberalization of trade in education and health services and cross-border movement of healthcare personnel between Thailand and other ASEAN member countries remain limited in scope. Besides restrictive measures, major barriers in host countries include language and work contract problems, while those in the country of origin (Thailand) are mainly individual desire to respond to domestic demand, preference to stay with one’s family, limited competences to work abroad and an age factor. Employers recommend medical practitioners and nurses to be equipped with updated skills and knowledge in treatment, services, foreign languages, and communication, a better understanding of relevant laws and regulations, better service practices, especially in ethical terms. Suppliers of health personnel expect an international standard in curriculum improvement and promotion towards Thailand Nursing Education Hub, while medical and nursing students look for advices to access international opportunities and to upgrade their language proficiency.

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ : RDG5510014

ชื่อโครงการ : “การพัฒนาและการผลิตบุคลากรในการให้บริการสุขภาพเพื่อรองรับการเปิดเสรี
อาเซียนภาคการค้าบริการ”

ชื่อผู้ดำเนินการ : ศาสตราจารย์ ดร. พัชรวัลย์ วงศ์บุญสิน

E-mail Address : patcharawalai.w@chula.ac.th

ระยะเวลาโครงการ : 15 เดือน

โครงการ “การพัฒนาและการผลิตบุคลากรในการให้บริการสุขภาพเพื่อรองรับการเปิดเสรีอาเซียนภาคการค้าบริการ” มีวัตถุประสงค์หลัก 5 ประการคือ เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านแนวทางและกรอบกติกาการเปิดเสรีทางการศึกษาและการเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของบุคลากรการบริการสุขภาพ ด้านการแพทย์และพยาบาลในกรอบความตกลงการค้าบริการของอาเซียน (AFAS) เพื่อศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบแนวทางการผลิตบุคลากรวิชาชีพทางการแพทย์และพยาบาล ของสิงคโปร์ และฟิลิปปินส์ ซึ่งเป็นประเทศที่มีศักยภาพในการแข่งขัน เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยดึงดูดในประเทศไทยที่มีผลต่อการเข้ามาให้บริการทางวิชาชีพของแพทย์และพยาบาลต่างชาติ รวมถึงการวิเคราะห์ปัจจัยผลักดันในประเทศไทยที่ส่งผลกระทบต่อออกไปแข่งขันให้บริการทางวิชาชีพในประเทศสมาชิกอาเซียนอื่นของแพทย์ และพยาบาลไทย เพื่อศึกษาแนวทางเตรียมความพร้อมของสถาบันการศึกษาและหลักสูตรการเรียนการสอนด้านการแพทย์และพยาบาลของไทย รองรับทางการเปิดเสรีทางการศึกษาและการบริการสุขภาพ และเพื่อเสนอแนวทางเชิงนโยบายต่อการปรับตัวของสถาบันการศึกษาทางการแพทย์และพยาบาลของไทย รองรับตลาดแรงงานทางวิชาชีพด้านบริการสุขภาพที่เปลี่ยนแปลงไปในบริบทการเปิดเสรีทางการศึกษาและการบริการสุขภาพของประชาคมอาเซียน

งานวิจัยนี้พบว่า การเปิดเสรีทางการศึกษาและบริการสุขภาพและการย้ายถิ่นให้บริการทางวิชาชีพระหว่างไทยกับประเทศสมาชิกอาเซียนอื่นยังจำกัด มีการกีดกันภายในประเทศ นอกเหนือจากอุปสรรคในประเทศปลายทางด้านภาษาและปัญหาเกี่ยวกับข้อตกลงในสัญญาว่าจ้าง ส่วนในประเทศต้นทาง (ไทย) คือ ความต้องการทำงานเพื่อรับใช้ในชาติ ไม่ต้องการแยกจากครอบครัว ข้อจำกัดด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานนอกประเทศ และอายุ ทั้งนี้ หลักสูตรและเงื่อนไขหลังจบการศึกษาของไทย ยังไม่เอื้อต่อการแข่งขันเชิงธุรกิจการศึกษาระดับภูมิภาค เมื่อเปรียบเทียบกับสิงคโปร์หรือฟิลิปปินส์ ในการเตรียมความพร้อมนั้น กลุ่มผู้จ้างงานต้องการให้มีทักษะและองค์ความรู้ใหม่ ๆ ในการรักษาและบริการ มีทักษะด้านภาษาและการสื่อสารที่ดี เข้าใจกฎหมาย มีพฤติกรรมในการให้บริการที่ดี และมีจรรยาบรรณ กลุ่มผู้ผลิต เน้นการปรับปรุงหลักสูตรตามมาตรฐานสากล และการเป็น Thailand Nursing Education Hub และกลุ่มนักศึกษาแพทย์และพยาบาลวิชาชีพ ต้องการผู้รู้มาชี้แนะช่องทางให้เห็นโอกาสที่ดีกว่าของความเป็นนานาชาติ และการพัฒนาภาษาอังกฤษของผู้ให้บริการวิชาชีพนี้